

**Informacje z zakresu profilu ryzyka
i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Krzepicach
według stanu na dzień 31.12.2020r.**

Krzepice, lipiec 2021r.

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Bank Spółdzielczy w Krzepicach działa na podstawie Statutu Banku Spółdzielczego w Krzepicach Uchwalonego przez Zebranie Przedstawicieli (*tekst jednolity Uchwała nr 1/30/2019 Zarządu Banku Spółdzielczego w Krzepicach z dnia 08.07.2019r.*) i wpisanego do rejestru sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Częstochowie XVII Wydział Gospodarczy KRS pod numerem 0000146108.
2. Organami Banku są:
 - Zebranie Przedstawicieli,
 - Rada Nadzorcza Banku,
 - Zarząd Banku,
 - Zebranie Grup Członkowskich.
3. W 2020 roku Bank Spółdzielczy w Krzepicach prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej, na którą składają się niżej wymienione placówki:

Lp.	Rodzaj placówki	Adres
1.	Centrala w Krzepicach	42-160 Krzepice, ul. Częstochowska 27
2.	Oddział w Opatowie	42-152 Opatów, ul. Kuźniczka 31
3.	Oddział w Lipiu	42-165 Lipie, ul. Częstochowska 108
4.	Oddział Przystajń	42-141 Przystajń, ul. Nowa 8
5.	Punkt Kasowy w Parzymiechach	42-164 Parzymiechy, ul. Częstochowska 2
6.	Punkt Kasowy w Waleńczowie	42-151 Waleńców, ul. Częstochowska 10
7.	Punkt Obsługi Klienta w Starokrzepicach	42-161 Starokrzepice, ul. Częstochowska 246

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem bankowości internetowej (*HomeBanking i InternetBanking*).

4. Bank Spółdzielczy w Krzepicach jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie na podstawie umowy zrzeszenia oraz jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, który zapewnia płynność i wypłacalność, każdego uczestnika.

II. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze *Strategią zarządzania ryzykiem* zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku, która określa cele strategiczne zarządzania poszczególnymi ryzykami a ich realizacja odbywa się w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne procedury, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania, raportowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne.
2. *Strategia zarządzania ryzykiem* jest zgodna z założeniami Strategii rozwoju Banku na lata 2018-2022 i podlega corocznemu przeglądowi zarządcemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.
3. *Strategia zarządzania ryzykiem* określa:
 - główne zadania w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku,
 - zasady zarządzania ryzykiem,
 - zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem,
 - podstawowe cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi istotnymi ryzykami oraz sposób ich realizacji,
 - strategiczne limity tolerancji (apetytu) na ryzyko.
4. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:
 - 1) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
 - 2) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
 - 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym norm płynnościowych, określonych w Pakiecie CRD IV/CRR,
 - 4) szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE,
 - 5) analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi, z uwzględnieniem buforów kapitałowych,
 - 6) uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych,
 - 7) raportowanie wyników oceny ryzyka oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej,
 - 8) audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku,
 - 9) wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.
5. W 2020 roku Bank zarządzał następującymi ryzykami uznawanymi za trwale istotne, które podlegały szczególnemu nadzorowi:
 - ryzyko kredytowe oraz jego pochodne, tj.: ryzyko koncentracji, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych,
 - ryzyko płynności,
 - ryzyko operacyjne,
 - ryzyko braku zgodności,
 - ryzyko stopy procentowej.

6. Ponadto w wyniku przeprowadzonej w 2020 roku oceny istotności Bank do ryzyk istotnych zaliczał ryzyko biznesowe, którym Bank zarządzał poprzez analizę wykonania planu finansowego, przeprowadzanie testu warunków skrajnych w zakresie ryzyka biznesowego, limity ograniczające ryzyko biznesowe.
7. Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach co najmniej rocznych pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych. Wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

8. **Główne cele strategiczne, zasady zarządzania ryzykami istotnymi, opis pomiaru i raportowania ryzyk:**

1) **Ryzyko kredytowe**

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości w ramach przyjętej tolerancji na ryzyko.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 3) działania organizacyjno-proceduralne,
- 4) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku obejmuje następujące etapy:

1. Identyfikację czynników ryzyka kredytowego,
2. Ocenę oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity),
3. Monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
4. Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, zgodnie z Rekomendacją T,
5. Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, zgodnie z Rekomendacją S,
6. Testowanie warunków skrajnych,
7. Weryfikacja przyjętych procedur,
8. Kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Ryzyko kredytowe w Banku rozpatrywane jest w dwóch aspektach:

- 1) Ryzyka pojedynczej transakcji,
- 2) Ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:

- 1) badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty dostarczone przez Klienta;
- 2) prawidłowym zabezpieczeniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów;
- 3) bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania;
- 4) wykorzystywaniu w ocenie zdolności kredytowej i w ocenie zabezpieczeń dostępnych baz danych;
- 5) dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych;
- 6) prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami;
- 7) kontroli działalności kredytowej;
- 8) przestrzeganiu limitów jednostkowych koncentracji ekspozycji.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:

- 1) dywersyfikacja ryzyka poprzez limity koncentracji,
- 2) analiza struktury portfela kredytowego w wielu przekrojach,
- 3) monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka (*w tym detalicznych ekspozycji kredytowych i ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie*);
- 4) monitorowania kredytów udzielanych „osobom wewnętrznym”;
- 5) analiza skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych;
- 6) monitorowanie rynku podstawowych zabezpieczeń przyjmowanych przez Bank tj. rynku nieruchomości;
- 7) przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych, polegających w szczególności na:
 - a) organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
 - b) rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka poprzez zasadę, że ocenę ryzyka przeprowadza Zarząd lub jego pełnomocnicy z wykorzystaniem dokumentacji opracowanej przez pracownika kredytowego, w oparciu o zatwierdzone przez Zarząd regulacje,
 - c) przydzieleniu nadzoru nad wdrażaniem polityki kredytowej w tym polityki zarządzania ryzykiem koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie Wiceprezesowi Zarządu ds. handlowych;
 - d) prawidłowym przepływie informacji,
 - e) odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
 - f) nadzorze nad działalnością kredytową,
 - g) organizacji odpowiedniego systemu kontroli.

W Banku w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym oraz ryzykiem koncentracji obowiązują:

- 1) limity zewnętrzne – wynikające z przepisów prawa, w tym z ustawy Prawo Bankowe i z Rozporządzenia UE,

- 2) limity wewnętrzne – ustalane przez Bank na podstawie rekomendacji KNF oraz na podstawie założeń planu finansowego, przeprowadzonych analiz jakości portfela kredytowego oraz wyników testów warunków skrajnych, a dotyczące:
- limity wewnętrzne wynikające z Rekomendacji C tj.: limity koncentracji ekspozycji w poszczególne sektory gospodarki (branże) zgodnie z PKD, limity koncentracji ekspozycji zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia,
 - pozostałe wewnętrzne limity Banku a dotyczące kredytów zabezpieczonych hipotecznie zgodnie z Rekomendacją S, kredytów detalicznych zgodnie z Rekomendacją T, zaangażowania wobec osoby fizycznej z tytułu kredytów nie związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą lub gospodarstwem rolnym, zaangażowania wobec jednej jednostki samorządu terytorialnego, dużych ekspozycji, maksymalnego wskaźnika LtV, średniego poziomu odzysku ze stosowanych zabezpieczeń wobec hipotek na nieruchomościach oraz przewłaszczeń/zastawach na środkach trwałych, potencjalnego maksymalnego poziomu nieodzyskanych ekspozycji kredytowych, limit kredytów z odstępstwami.

Wysokość obowiązujących limitów określa *Instrukcja zarządzania ryzykiem kredytowym*.

2) Ryzyko płynności

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych w ramach przyjętego apetytu na ryzyko.

W 2020r. cel ten był realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- podjęmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.

Szczegółowe zasady zarządzania ryzykiem płynności zawiera rozdział XII niniejszej Informacji.

3) Ryzyko stopy procentowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz wartości ekonomicznej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach apetytu na ryzyko.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- podjęmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- codzienna realizacja polityki stóp procentowych w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową opiera się na :

- analizie obecnego oraz prognozowanego kształtowania się stóp procentowych na rynku międzybankowym,
- analizach narażenia Banku na ryzyko stóp procentowych oraz analizach oprocentowania produktów Banku,
- prognozach kształtowania się przyszłego wyniku odsetkowego,
- dostępności produktów aktywnych i pasywnych,
- przestrzeganiu ustalonych limitów,
- realizowaniu celów przyjętych w strategii Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową odbywa się poprzez:

- kształtowanie oprocentowania aktywów i pasywów,
- wydłużanie aktywów bądź pasywów poprzez szersze zastosowanie instrumentów o stałej stopie procentowej,
- skracanie aktywów bądź pasywów poprzez zwiększanie udziału instrumentów o zmiennej stopie procentowej,
- zmianę długości zapadalności aktywów o oprocentowaniu stałym,
- zwiększenie liczby umów z klauzulą możliwej zmiany oprocentowania,
- zmniejszeniu lub zwiększeniu zaangażowania w aktywach mniej wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- zmianę strategii kredytowej.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka stopy procentowej Bank ustanowił limity ryzyka stopy procentowej określone w *Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej*.

4) Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- podstawowe procesy niezbędne do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- ogólne zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
- określony docelowy profil ryzyka operacyjnego, uwzględniający skalę i strukturę ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- określone tolerancje/ apetyt banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym oraz określone działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
- przyjęte założenia dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego,
- zarządzanie kadrami,
- prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego.

Podstawowe procesy niezbędne do zarządzania ryzykiem operacyjnym to:

- a) doskonalenie procedur zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz bezpieczeństwem Banku, dostosowanych do przepisów zewnętrznych, z wykorzystaniem procedur wzorcowych Banku Zrzeszającego,
- b) okresowa weryfikacja przyjętych procedur wewnętrznych,
- c) identyfikacja i rejestracja zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- d) wycena strat zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- e) analiza zagrożeń i propozycja działań w celu ograniczenia ryzyka operacyjnego,
- f) przeprowadzanie testów warunków skrajnych oraz testów ciągłości działania,
- g) raportowanie wyników analiz i ocen Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej,
- h) podejmowanie działań ograniczających ryzyko operacyjne,
- i) kontrola wewnętrzna,
- j) szkolenia pracowników, członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Realizacja zadań i obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym polega na:

- a) **identyfikacji** – określeniu w sposób jakościowy (*ocena prawidłowości procesów związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, ilość skarg i reklamacji, przypadki nieujawnienia zdarzeń z zakresu ryzyka operacyjnego*) i ilościowy (*informacje o stratach*) zagrożeń związanych z ryzykiem operacyjnym poprzez gromadzenie informacji o potencjalnym i zmaterializowanym ryzyku operacyjnym oraz poprzez definiowanie wskaźników odzwierciedlających poziom ryzyka operacyjnego w Banku,
- b) **pomiarze i ocenie ryzyka** – ilościowe ujęcie ryzyka operacyjnego poprzez kalkulację wymaganego kapitału własnego na pokrycie ryzyka operacyjnego oraz kalkulację wskaźników określających poziom ryzyka operacyjnego w Banku.
- c) **ograniczeniu** – podejmowanie kroków zaradczych minimalizujących negatywne skutki zarówno potencjalnego, jak i zmaterializowanego ryzyka operacyjnego bądź zapobiegających wystąpieniu ryzyka potencjalnego.
- d) **monitorowaniu** – analiza kształtowania się profilu ryzyka oraz skuteczności stosowanych metod ograniczania ryzyka operacyjnego. Monitorowanie obejmuje zdefiniowane wskaźniki określające poziom ryzyka operacyjnego oraz rzeczywiste i potencjalne straty operacyjne.
- e) **raportowaniu** – składanie, w określonej formie, wewnętrznych raportów o poziomie ryzyka wynikającego z ustalonego zakresu danych w zdefiniowanych terminach.
- f) **kontroli** – przeprowadzanej zgodnie z *Regulaminem kontroli wewnętrznej*.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa działania Bank określa poziom tolerancji na ryzyko operacyjne.

Bank przyjmuje limity tolerancji na ryzyko operacyjne, tj.:

- 1) **limit straty rzeczywistej dla zdarzeń rzeczywistych z kwotą rzeczywistą wynoszący 20% kwoty wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego w I Filarze,**
- 2) **limit straty potencjalnej dla zdarzeń rzeczywistych z kwotą potencjalną wynoszący 10% kwoty wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego w I Filarze.**

W ramach limitu straty rzeczywistej Bank dodatkowo określa wartości progowe strat z tytułu ryzyka operacyjnego w ramach poszczególnych klas zdarzeń ujęte w Strategii zarządzania ryzykiem.

Działania zabezpieczające:

- 1) wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku,
- 2) zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku,
- 3) zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka,
- 4) działania prewencyjne, związane z identyfikacją, oceną i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów,
- 5) osłabianie i niwelowanie skutków zaszłych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka,
- 6) stosowanie ubezpieczeń,
- 7) tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania,
- 8) okresowa weryfikacja procedur obowiązujących w Banku.

5) Ryzyko braku zgodności

Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest w szczególności:

- 1) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi,
- 2) wdrożenie systemu wczesnego ostrzegania komórek odpowiedzialnych za tworzenie regulacji wewnętrznych o planowanych zmianach przepisów zewnętrznych,
- 3) zapewnienie wewnętrznej spójności regulacji obowiązujących w Banku,
- 4) minimalizowanie negatywnych skutków nieprzestrzegania regulacji zewnętrznych, wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania,
- 5) dostosowanie narzędzi informatycznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych i wewnętrznych,
- 6) wprowadzenie zasad zarządzania ładem korporacyjnym w oparciu o regulacje Komisji Nadzoru Finansowego, wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje następujące elementy:

- 1) identyfikację ryzyka – poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych – na podstawie uzyskania informacji wewnętrznych i zewnętrznych o wymaganiach w zakresie zgodności,

- 2) ocenę ryzyka poprzez jego pomiar lub szacowanie,
- 3) kontrolę ryzyka – projektowanie i wprowadzanie, bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 4) monitorowanie wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 5) raportowanie o poziomie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu.

6) Ryzyko biznesowe (wyniku finansowego)

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest uzyskanie zmienności wyniku zgodnej z założonym apetytem na ryzyko.

Cel ten w Banku realizowany jest poprzez:

- 1) właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii,
- 2) planowanie i zarządzanie wynikiem finansowym,
- 3) pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia,
- 4) podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Bank dąży do wypracowania wyniku finansowego na poziomie pozwalającym na odpowiednie wzmocnienie funduszy własnych Banku. Prowadzi działania mające na celu prawidłowe zarządzanie aktywami i pasywami w celu ustalenia optymalnego wyniku finansowego poprzez ograniczanie narażenia wyniku finansowego na negatywne skutki ryzyka bankowego.

Celem zmniejszenia zagrożeń wpływających negatywnie na pozycję rynkową Banku Zarząd prowadzi następujące działania:

- a) wdraża odpowiedni system planowania strategicznego oraz pomiaru i nadzorowania postępów strategii oraz identyfikuje i uwzględnia istotne zmiany otoczenia wpływające na możliwość realizacji strategii,
- b) zapewnia i nadzoruje spójność planów finansowych i operacyjnych z planami strategicznymi,
- c) wdraża i nadzoruje system testowania warunków skrajnych, zarówno z uwzględnieniem poszczególnych rodzajów ryzyka, jak i adekwatności funduszy własnych,
- d) zapewnia odpowiednie szkolenia dla kadry Banku uczestniczącej w zarządzaniu ryzykiem biznesowym,
- e) dokonuje oceny istotności rodzajów ryzyka zawartych w ryzyku biznesowym i planuje oraz alokuje odpowiednie fundusze własne.

Monitorowanie ryzyka biznesowego polega na:

- a) corocznej ocenie postępów realizacji strategii i zadań wynikających z planów dotyczących realizacji strategii,
 - b) kwartalnej ocenie realizacji planów finansowych,
- których wyniki raportowane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej.

7) Ryzyko kapitałowe:

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten realizowany jest poprzez:

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitału Tier I, w tym kapitału podstawowego Tier I,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE,
- 4) zarządzanie ryzykiem bankowym.

III. ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

1. Struktura organizacyjna w zakresie zarządzania ryzykiem, w tym uprawnienia Zespołu Zarządzania Ryzykami i Analiz

Proces zarządzania ryzykiem realizowany jest w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

- 1) pierwsza linia obrony – składa się z bieżącego zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnienie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;
- 2) druga linia obrony – którą stanowi działania: funkcji kontroli (ryzyka) – mającej za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku. Obejmuje zarządzania ryzykiem przez Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony oraz działania Komórki ds. zgodności;
- 3) trzecia linia obrony – którą stanowi audyt wewnętrzny.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd, w tym Prezes Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym,
3. Komitet Kredytowy,
4. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz,
5. Komórka ds. zgodności,
6. Audyt wewnętrzny,
7. Pozostali pracownicy Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. **Rada Nadzorcza:**

- dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka,
 - sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność,
 - zatwierdza apetyt/tolerancję na ryzyko określony w niniejszej strategii a także podstawowe wskaźniki charakteryzujące ogólny poziom (profil) ryzyka Banku określony w Strategii działania Banku oraz w planie finansowym.
2. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem zapewniającego niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie oraz, jeśli to konieczne – za dokonanie weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem powinny obejmować pełny zakres działalności Banku. Nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie.
 3. **Prezes Zarządu** nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku, odpowiada za dostarczenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku kompleksowych informacji na temat ryzyka. Nadzoruje bezpośrednio w ramach zarządzania ryzykiem istotnym Komórkę ds. zgodności oraz Zespół Zarządzania Ryzykiem i Analiz.
 4. **Komitet Kredytowy** uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”. Stanowi element I linii obrony.
 5. **Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz** - stanowi element zarządzania ryzykiem na II poziomie - monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Zespołu to niezależne gromadzenie, identyfikacja, pomiar, ocena, monitorowanie i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (mechanizmy kontroli ryzyka).
 6. **Komórka ds. zgodności** – zadaniem komórki jest zapewnienie przestrzegania polityki zgodności, odpowiada za identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności oraz odpowiada za raportowanie o niniejszym ryzyku do Zarządu i Rady Nadzorczej. Stanowi element II linii obrony.
 7. **Audyt wewnętrzny** – ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania audytu realizowane są przez Komórkę Audytu Wewnętrznego Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Stanowi III linię obrony.
 8. **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń – I linia obrony.

2. Opis przepływu informacji na temat ryzyk, kierowanych do Zarządu Banku

Przeływ informacji dotyczącej zarządzania ryzykami w Banku reguluje w szczególności *Instrukcja sporządzania informacji zarządczej* definiująca: częstotliwość, zakres, sporządzających, odbiorców oraz terminy sporządzania informacji zarządczych dotyczących ryzyk. Odbiorcami raportów w szczególności są Zarząd oraz Rada Nadzorcza Banku a ponadto właściwe komórki organizacyjne Banku.

Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyk uznawanych przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniającej możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko. Ponadto częstotliwość przekazywania raportów jest zróżnicowana w zależności od przepisów zewnętrznych, rekomendacji nadzorczych oraz bieżących potrzeb Banku.

Zarząd Banku otrzymuje raporty miesięczne, kwartalne, półroczne lub roczne. W sytuacjach nadzwyczajnych związanych z ryzykiem w Banku, Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz przedkłada Zarządowi raporty bieżące za wyjątkiem informacji dotyczących ryzyka braku zgodności. Rada Nadzorcza Banku z zarządzania ryzykami otrzymuje w okresach kwartalnych:

- Kwartalne sprawozdanie z realizacji zarządzania ryzykami,
- Raport z oceny adekwatności kapitałowej Banku.

Informacje w sprawie zarządzania ryzykiem braku zgodności przekazuje Komórka ds. zgodności.

Informacje przedkładane Radzie Nadzorczej dotyczące zarządzania ryzykami uprzednio są opiniowane przez powołany w Banku Komitet Audytu.

3. Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych w Banku przez Członków Zarządu

Członkowie Zarządu nie zajmują stanowisk dyrektorskich.

4. Polityka rekrutacji dotycząca wyboru Członków Zarządu Banku oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej

Członków Zarządu powołuje, zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając według Statutu Banku Spółdzielczego w Krzepicach. Zasady powoływania członków Zarządu Banku określa *Regulamin działania Zarządu*.

Kandydaci/członkowie Zarządu podlegają indywidualnej ocenie odpowiedności. Ocenie podlega m.in. reputacja, uczciwość i etyczność, poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia w odniesieniu do pełnionej funkcji i powierzonych obowiązków oraz rękojmia należytego wykonywania tych obowiązków, możliwość wystąpienia konfliktu interesów oraz umiejętność zachowania niezależności osądu.

Indywidualnej oceny kandydatów/członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w oparciu o Formularze Oceny i dokumenty dostarczone przez kandydata określone w Polityce oceny odpowiedniości członków Zarządu, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku. Dodatkowo Zarząd podlega kolegiatnej ocenie odpowiedniości polegającej na sprawdzeniu czy indywidualne kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie poszczególnych członków organu dopełniają się w taki sposób, że zapewniony jest odpowiedni poziom kolegiatnego zarządzania Bankiem.

Dobór Członków Zarządu Banku dokonywany jest tak, aby zagwarantowany został odpowiedni udział osób, wykazujących się doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego, niezbędnymi w zarządzaniu Bankiem.

5. **Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku** - stanowi załącznik nr 1 do niniejszej Informacji.

6. **Oświadczenie Zarządu na temat ogólnego profilu ryzyka związanego ze strategią działalności Banku** - stanowi załącznik nr 2 do niniejszej Informacji.

7. **Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo Bankowe.**

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, dających rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków, dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej oraz przez Radę Nadzorczą w zakresie członków Zarządu.

Ocena ma charakter uprzedni przed powołaniem oraz następczy w trakcie pełnienia funkcji. Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej nie powinni również pełnić funkcji członka zarządu oraz rady nadzorczej w innych podmiotach w liczbie ograniczonej przez art. 22aa ust. 2, w powiązaniu z ust. 3.

Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej zgodnie z przeprowadzoną ostatnią oceną spełniają wymagania art. 22aa ustawy Prawo Bankowe.

IV. OPIS SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

a) **Cele systemu kontroli wewnętrznej:**

W Banku Spółdzielczym w Krzepicach funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego jest zapewnienie:

- a) skuteczności i efektywności działania Banku;
- b) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- c) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku;
- d) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

b) **Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu**

Zarząd Banku

1. Zarząd Banku odpowiada za zorganizowanie oraz funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i komórki ds. zgodności.
2. Zarząd Banku odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych procedur w zakresie systemu kontroli wewnętrznej.
3. Bezpośredni nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej sprawuje Prezes Zarządu.

Rada Nadzorcza

1. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej Banku oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
2. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności skuteczności systemu kontroli wewnętrznej pierwszej i drugiej linii obrony.
3. Rada Nadzorcza w okresach rocznych informuje Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia o wynikach przeprowadzonej oceny, o której mowa w ust. 2.

Komitet Audytu

1. Rada Nadzorcza powołuje spośród swoich członków Komitet Audytu, który działa zgodnie z odrębnymi przepisami. Podstawowym zadaniem Komitetu Audytu jest przedstawianie Radzie Nadzorczej swojego stanowiska lub rekomendacji, pozwalających Radzie Nadzorczej podjąć decyzji w obszarze sprawozdawczości finansowej i zarządzania ryzykiem, w tym systemu kontroli wewnętrznej.
2. Komitet Audytu monitoruje skuteczność systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, w tym audytu wewnętrznego, współpracując w tym zakresie ze Spółdzielnią.

c) **Przyjęty schemat organizacyjny trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej Banku:**

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (trzy linie obrony), tj.:

- 1) Pierwsza linia obrony – na którą składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (*weryfikacja bieżąca lub testowanie*) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii,

- 2) Druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią: Komórka ds. zgodności, Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, Administrator Informacji, Inspektor Ochrony Danych,
- 3) Trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny mająca za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, który w Banku jest realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Na pierwszej i drugiej linii obrony pracownicy Banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne oraz niezależnie monitorują ich przestrzeganie poprzez weryfikację bieżącą oraz testowanie okresowe.

Niezależność linii obrony polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności w następujących obszarach:

- 1) działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem polegające na stosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka i ich monitorowaniu, a także realizacja procesu zarządzania ryzykiem jest niezależne od funkcjonowania pierwszej linii obrony,
- 2) działanie trzeciej linii obrony, polegające na stosowaniu mechanizmów kontrolnych, w tym w zakresie ryzyka i ich monitorowaniu, jest niezależne od pierwszej i drugiej linii obrony.

d) Funkcja kontroli

1. Realizacja zadań funkcji kontroli polega na:

- 1) stosowaniu mechanizmów kontrolnych opisanych w regulacjach wewnętrznych (*politykach, instrukcjach, zasadach, procedurach*) dotyczących przeprowadzania przez pracowników Banku lub systemy informatyczne operacji, transakcji i innych czynności wykonywanych w ramach istotnych (*kluczowych*) procesów Banku,
 - 2) bieżącym, realizowanym w trakcie roku niezależnym monitorowaniu przestrzegania mechanizmów kontrolnych (*weryfikacji bieżącej, testowaniu*),
 - 3) sprawozdawaniu w zakresie funkcji kontroli wyników monitorowania przestrzegania mechanizmów kontroli a także wyników działania funkcji kontroli (*np. realizacja planów*).
2. Funkcja kontroli realizowana jest na pierwszym i drugim poziomie zarządzania.
3. W Banku zapewnia się realizację celów systemu kontroli wewnętrznej poprzez funkcjonowanie mechanizmów kontrolnych, dostosowanych do specyfiki danego obszaru działalności Banku, przebiegu i stopnia złożoności procesów, występującego ryzyka oraz skali i istotności nieprawidłowości, efektywności systemów informatycznych wspomagających procesy, dostępności zasobów ludzkich i sprawowanego nadzoru.
4. Stosowane w Banku mechanizmy kontrolne (np. kontrole) mają charakter:
- a) spełniające rolę prewencyjną, detekcyjną i korekcyjną,
 - b) automatyczne, półautomatyczne, manualne,
 - c) kluczowe, tj. o podstawowym znaczeniu dla osiągnięcia danego celu systemu kontroli wewnętrznej, mające istotny wpływ na poprawność i bezpieczeństwo przebiegu procesu oraz mechanizmy uzupełniające.
5. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, wpisane w procesy funkcjonujące w Banku, w szczególności w procesy istotne, obejmuje weryfikację bieżącą poziomą (w ramach tej samej linii) i pionową (pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony) oraz testowanie poziome i pionowe.
6. Weryfikacja jest dokonywana w sposób ciągły przed rozpoczęciem lub w trakcie czynności wykonywanych w ramach procesów.
7. Testowanie jest przeprowadzane w przypadku zakończonych czynności na wybranej próbie testowej.
8. W okresach półrocznych wyniki monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w tym testowania pionowego, informacje o skali i charakterze wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz o statusie podjętych działań zmierzających do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości krytycznych i znaczących, w tym realizacji środków naprawczych i dyscyplinujących są przekazywane do Zarządu Banku, Rady Nadzorczej Banku i Komitetu Audytu oraz do Audytu SSOZ.

e) umiejscowienie, zakres zadań, niezależność Komórki ds. zgodności oraz Audytu Wewnętrznego

Komórka ds. zgodności:

Funkcjonująca w ramach drugiej linii obrony Komórka ds. zgodności ma zagwarantowaną niezależność, poprzez usytuowanie jej w strukturze organizacyjnej, w bezpośredniej podległości Prezesa Zarządu Banku, swobodny dostęp do Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu.

Komórka ds. zgodności w ramach zapewnienia zgodności zapewnia przestrzeganie przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych poprzez:

- 1) funkcję kontroli obejmującą monitorowanie skuteczności mechanizmów kontrolnych,
- 2) wykonywanie zadań w procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności, w tym identyfikacja ryzyka, kontrola ryzyka, monitorowanie oraz raportowanie.

Audyt wewnętrzny w Banku:

1. Audyt wewnętrzny w Banku realizowany jest wyłącznie przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, której zadaniem jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w całej działalności Banku.
2. Ocena, o której mowa uwzględnia skuteczność i adekwatność mechanizmów kontroli ryzyka oraz mechanizmów kontrolnych i niezależnego monitorowania ich przestrzegania w ramach pierwszej i drugiej linii obrony.
3. Spółdzielnia odpowiada za właściwe określenie celu przeprowadzanych audytów, zakresu, szczegółowych zasad ich przebiegu, użycia odpowiednich i opisanych metod badań, trafności i istotności ocen oraz wniosków końcowych, sposobu ich prezentacji w formie raportu dla odbiorców, a także opracowywanie zaleceń w sposób nie budzący wątpliwości co do obiektywizmu przeprowadzonych działań audytowych.

4. Zakres i częstotliwość przeprowadzanych audytów określone są przez Spółdzielnię w ramach rocznych i wieloletnich planów audytu uchwalanych przez Zarząd Spółdzielni i akceptowanych przez Radę Nadzorczą Spółdzielni.
5. Spółdzielnia przedkłada do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku raporty z przeprowadzonych badań audytowych.

f) zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez Radę Nadzorczą

1. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej pierwszej i drugiej linii obrony w oparciu o następujące dokumenty i informacje:
 - a) wyniki audytów realizowanych przez SSOZ,
 - b) ocenę BION,
 - c) wyniki badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta,
 - d) wyniki kontroli/przeglądów/audytów zewnętrznych realizowanych przez komórki wewnętrzne jak i zewnętrzne,
 - e) wyniki niezależnego monitorowania kluczowych mechanizmów kontrolnych procesów istotnych.
2. W ramach przeprowadzanej oceny uwzględnia następujące kryteria:
 - a) ocena realizacji celów strategicznych określonych w Strategii zarządzania ryzykiem, w tym limitów tolerancji (apetytu) na ryzyko,
 - b) osiągnięcie założeń finansowych na dany rok, w tym osiągnięcie minimalnych wskaźników określonych w Umowie SSOZ,
 - c) ocena zmaterializowania ryzyka utraty reputacji banku,
 - d) wyniki kontroli/przeglądów/audytów,
 - e) ilość błędów znaczących i krytycznych identyfikowana w ramach niezależnego monitorowania,
 - f) ilość skarg i reklamacji.
3. Kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej podlegają corocznej aktualizacji w terminie sporządzania Sprawozdania z oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej.
4. Z uwagi na fakt, że Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony oraz uwzględniając zapisy Ustawy o bankach spółdzielczych, 3 linia obrony (tj. audyt wewnętrzny) jest realizowana przez Spółdzielnię. W związku z tym ocena adekwatności i skuteczności 3 linii obrony jest dokonywana przez Radę Nadzorczą Spółdzielni. Ocena ta, jest następnie wykorzystywana przez Radę Nadzorczą Banku do dokonania oceny całego systemu kontroli wewnętrznej.

V. FUNDUSZE WŁASNE

WYSZCZEGÓLNIENIE	przepis Rozporządzenia 575/2013 UE	kwota
KAPITAŁ TIER I:		8.329.221,57
KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I		8.329.221,57
a) opłacone instrumenty kapitałowe <i>(udziały członkowskie w pełni opłacone i wniesione do 28.06.2013r. spełniające kryterium art. 10c Ustawy z dnia 07.12.2000r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszeniu się i bankach zrzeszających)</i>	art.26 ust. 1, art. 27, 28, 29	655.200,00
b) kapitał rezerwowy: – fundusz zasobowy – fundusz rezerwowy	art. 26 ust. 1, 29 ust. 1	7.544.789,53 7.537.227,95 7.561,58
c) (-) inne wartości niematerialne i prawne	art. 36 ust. 1 pkt b, art. 37, art. 472 ust. 4	-20.105,37
d) skumulowane inne całkowite dochody – fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych – niezrealizowane zyski na certyfikatach inwestycyjnych Quantum 9 FIZAN	art. 26 ust. 1	149.462,14 127.305,14 22.157,00
e)(-) korekty wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny <i>(minus 0,1% Aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody)</i>	art. 34 i art. 105	-124,73
KAPITAŁ TIER II:		0,0
ŁĄCZNY KAPITAŁ (kapitał Tier I + kapitał Tier II)		8.329.221,57

VI. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA – INFORMACJE OGÓLNE:

1. Bank Spółdzielczy w Krzepicach wyznacza kapitał wewnętrzny dla wszystkich zidentyfikowanych istotnych ryzyk zgodnie z zapisami *Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej*, w której określił definicję istotności ryzyka.
2. Kapitał wewnętrzny Banku stanowi suma kapitału regulacyjnego wyznaczanego na ryzyka filaru I oraz dodatkowych wymogów kapitałowych Banku wyliczonych na ryzyka istotne i wyznaczany jest w Banku w okresach kwartalnych.
3. Bank wyznacza kapitał regulacyjny dla ryzyka:
 - a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową zgodnie z Tytułem II, Rozdział 2 Rozporządzenia UE 575/2013 z dnia 26.03.2013r.

- b) operacyjnego, w oparciu metodę podstawowego wskaźnika bazowego (BIA) zgodnie z Tytułem III Rozdział 2 Rozporządzenia UE 575/2013 z dnia 26.03.2013r.
4. Zasady wyznaczania wymogów kapitałowych, o których mowa w ust. 3 zostały ujęte w *Instrukcji wyznaczania wybranych wymogów kapitałowych, współczynników kapitałowych oraz wskaźnika dźwigni oraz w Instrukcji Segmentacja ekspozycji i wagi ryzyka dla metody standardowej.*
5. Informacje w sprawie oszacowanego kapitału wewnętrznego raportowane są w formie *Raportu z oceny adekwatności kapitałowej* do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

VII. INFORMACJE ILOŚCIOWE W ZAKRESIE ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

1. Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko oraz łączna wartość kapitału regulacyjnego (Filar I) na dzień **31.12.2020r.**:

Wyszczególnienie	Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko:	Kwota wymogu kapitałowego
ryzyko kredytowe	26.028.777	2.082.302
ryzyko operacyjne	7.338.875	587.110
Kapitał regulacyjny (Filar I)	33.367.652	2.669.412

2. Kwota wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego stanowiącego **8%** kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji – struktura aktywów według wag ryzyka na dzień **31.12.2020r.**:

Klasa ekspozycji	Waga ryzyka – kontrahenta	Wartość ekspozycji netto	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem przed MŚP	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika korygującego MŚP	Kwota wymogu kapitałowego
Ekspozycje wobec rządów lub banków centralnych	0%, 250%	24.858.703	428.490	428.490	34.279
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	20%	6.999.945	1.399.989	1.399.989	111.999
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	100%	1	1	1	0
Ekspozycje wobec Instytucji (<i>banki</i>)	0%, 50%	74.784.564	148.934	148.934	11.915
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	100%	4.837.147	1.768.160	1.375.516	110.041
Ekspozycje detaliczne	75%	14.502.543	9.819.082	8.464.575	677.166
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	100%	11.690.200	10.286.746	8.951.886	716.151
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	100%, 150% - w zależności od wysokości utworzonej rezerwy celowej	0	0	0	0
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	150%	124.732	187.098	187.098	14.968
Ekspozycje kapitałowe	100%	1.375.401	1.375.401	1.375.401	110.032
Inne pozycje	0%, 100%	7.770.060	3.696.887	3.696.887	295.751
RAZEM wymóg kapitałowy dla ryzyka kredytowego		146.943.296	29.110.788	26.028.777	2.082.302

3. Kwota minimalnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczonego przy zastosowaniu metody podstawowego wskaźnika BIA według stanu na dzień **31.12.2020r.**:

Wyszczególnienie	2017r.	2018r.	2019r.
Odsetki należne i pobrane	2.915.881	2.917.778	2.995.892
Odsetki do zapłaty i podobne opłaty	- 391.706	-410.319	-414.741
Należności z tytułu prowizji i opłat	1.330.035	1.315.111	1.302.202
Koszty z tytułu prowizji i opłat	- 88.677	-100.385	-105.983
Przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/zmiennej stopie dochodu	77.992	3.184	31.704
Zysk netto lub strata netto z operacji finansowych	0	0	0
Pozostałe przychody operacyjne	74.943	253.169	36.129
Wyniki	3.918.468	3.978.538	3.845.203
Wskaźnik (<i>średnia z trzech lat</i>)	3.914.070		
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego (wskaźnik x 15%)	587.110		

4. Kapitał wewnętrzny według stanu na **31.12.2020r.**:

Rodzaj ryzyka	Wymagany wg Banku kapitał na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału wg wymagań dla Filara I	Alokacja kapitału wg wymagań dla Filara II
RYZIKO KREDYTOWE , w tym:	2.287.302	2.082.302	205.000
Kapitał regulacyjny	2.287.302	2.287.302	X

Rodzaj ryzyka	Wymagany wg Banku kapitał na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału wg wymagań dla Filara I	Alokacja kapitału wg wymagań dla Filara II
Pogorszenie się jakości portfela	205.000	X	205.000
RYZYKO KONCENTRACJI ZAANGAŻOWAŃ , z tego:	0	X	0
• koncentracji w sektor gospodarki	0	X	0
• koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0	X	0
• koncentracji zaangażowań z tytułu tego samego instrumentu finansowego	0	X	0
• koncentracji geograficznej	0	X	0
RYZYKO OPERACYJNE	587.110	587.110	0
RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI	0	X	0
RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ W KSIĘDZE BANKOWEJ , z tego:	308.000	X	308.000
			<i>(268.000+347.000)*0,5</i>
• przeszacowania	268.000	X	268.000
• bazowe	347.000	X	347.000
• opcji klienta	0	X	0
• krzywej dochodowości	0	X	0
RYZYKO PŁYNNOŚCI	0	X	0
RYZYKO BIZNESOWE (wyniku finansowego)	167.000	X	167.000
KAPITAŁ REGULACYJNY		2.669.412	
KAPITAŁ WEWNĘTRZNY	3.349.412	2.669.412	680.000

Wg stanu na 31.12.2020r. Bank utworzył dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu:

- ryzyka kredytowego w zakresie pogorszenia się jakości portfela kredytowego,
 - ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w zakresie ryzyka przeszacowania oraz ryzyka bazowego,
 - ryzyka biznesowego
- w łącznej kwocie **680.000 zł**.

6. Poziom współczynników kapitałowych na dzień **31.12.2020r.**:

	Wymagany poziom wewnętrzny	Wykonanie
Łączny współczynnik kapitałowy	nie mniejszy niż 14%	24,96%
Współczynnik kapitału Tier I	nie mniejszy niż 12%	24,96%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	co najmniej 11%	24,96%
Wewnętrzny współczynnik wypłacalności	co najmniej 8%	19,88%

Posiadane w Banku fundusze własne, które na dzień **31.12.2020r.** wyniosły **8.329.221,57 zł** w pełni pokrywają wymogi kapitałowe na pokrycie podejmowanego ryzyka.

Wyliczone wymogi kapitałowe na dzień **31.12.2020r.** absorbują **40,2%** funduszy własnych.

VIII. EKSPOZYCJE NA RYZYKO KREDYTOWE – INFORMACJE JAKOŚCIOWE

1. **Należności przeterminowane** rozumiane są jako należności wymagalne, które nie zostały spłacone w umownym terminie spłaty (*raty lub całej należności*). Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości.

Bank w dniu następnym po wymaganym terminie spłaty przenosi niespłaconą kwotę odpowiednio na konto należności niespłaconych zgodnie z obowiązującym w Banku Planem Kont:

- z tytułu kredytu** – w następnym dniu po upływie umownego terminu spłaty na rachunek „należności zapadłych”,
- z tytułu odsetek** – w następnym dniu po upływie umownego terminu spłaty na rachunek „odsetek zapadłych”.

Od kwoty kredytu znajdującego się na rachunku należności przeterminowanych Bank nalicza za każdy dzień zwłoki (*od dnia zaksięgowania zadłużenia do dnia poprzedzającego jego całkowitą spłatę*) odsetki według stopy procentowej dla kredytów przeterminowanych, obowiązującej w okresie, za który odsetki są naliczane.

2. **Należności zagrożone** (*z rozpoznaną utratą wartości*) są to należności w grupie poniżej standardu, wątpliwej i straconej. Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości.

3. Dla potrzeb naliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych oraz odpisu aktualizującego należności związanych z ekspozycjami kredytowymi Bank stosuje zasady zawarte w *Instrukcji klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych* zgodnej z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16.12.2008r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (z późn. zm.).

4. Bank tworzy rezerwy celowe i odpisy aktualizujące w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- kategorii "normalne" - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,

- 2) kategorii "pod obserwacją",
 - 3) grupy "zagrożone" - w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" lub "stracone".
5. Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka stosując dwa kryteria:
- kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
 - kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy).
6. Bank stosuje następujące wielkości tworzonych rezerw celowych i odpisów aktualizujących:
- 1) w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych, zaklasyfikowanych do kategorii "normalne", tworzy się rezerwy celowe i odpis aktualizujący w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw celowych i odpisu aktualizującego, stanowiącego co najmniej 1,5% ich podstawy,
 - 2) w zakresie ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do kategorii „pod obserwacją” tworzy się rezerwę celową i odpis aktualizujący na podstawie indywidualnej oceny ryzyka, obciążającego daną ekspozycję jednak w wysokości, co najmniej 1,5% ich podstawy,
 - 3) w zakresie ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" i "stracone" tworzy się na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej:
 - a) 20 % - w przypadku kategorii "poniżej standardu",
 - b) 50 % - w przypadku kategorii "wątpliwe",
 - c) 100 % - w przypadku kategorii "stracone".
 - 4) Podstawę tworzenia rezerw celowych i odpisu aktualizującego stanowi wartość pozostającej do spłaty kwoty ekspozycji kredytowej pomniejszona o kwotę nierozliczonej prowizji podlegającej rozliczeniu według efektywnej stopy procentowej (ESP).
 - 5) Rezerwy celowe i odpis aktualizujący tworzy się, aktualizuje co do wysokości oraz rozwiązuje najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych.
 7. Dla wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, ekspozycje uznaje się za ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania jeżeli:
 - istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się w pełni przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych wobec Banku bez konieczności podejmowania przez Bank działań takich jak realizacja zabezpieczenia,
 - zwłoka w wykonaniu przez dłużnika wszelkich istotnych zobowiązań kredytowych wobec Banku przekracza 90 dni a wagę ryzyka przyjmuje się w zależności od poziomu utworzonej rezerwy celowej i odpisu aktualizującego w stosunku do wartości brutto ekspozycji (*kapitał + odsetki – ESP*).

IX. EKSPOZYCJE NA RYZYKO KREDYTOWE – INFORMACJE ILOŚCIOWE

1. Całkowita kwota ekspozycji kredytowej według wyceny bilansowej na dzień **31.12.2020r.**, bez uwzględniania skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnia kwota ekspozycji w okresie od **31.12.2019r.** do **31.12.2020r.** w podziale na klasy występujące w Banku przedstawia poniższe zestawienie:

(w pełnych złotych)

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2020r.	Średnia kwota w okresie od 31.12.2019r. do 31.12.2020r.
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	24.858.703	16.723.837
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	6.999.945	8.352.939
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	1	29
4.	Ekspozycje wobec instytucji	74.784.564	67.123.050
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	4.837.147	3.144.361
6.	Ekspozycje detaliczne	14.502.543	14.506.415
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	11.690.200	11.676.145
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	0	11.433
9.	Ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	0	116.685
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	124.732	1.118.224
11.	Ekspozycje kapitałowe	1.375.401	1.374.136
12.	Inne pozycje	7.770.060	7.144.844
RAZEM		146.943.296	131.292.099

2. Zgodnie z Rozporządzeniem UE nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku Bank w 2020 roku dla Ekspozycji wobec MŚP stosował współczynnik wsparcia wynoszący 0,7619.
- Do ekspozycji wobec Małych i Średnich Przedsiębiorstw Bank zalicza następujące grupy podmiotów pod warunkiem spełnienia rocznych obrotów:
- 1) przedsiębiorstwa, spółki i spółdzielnie,
 - 2) rolników indywidualnych,
 - 3) przedsiębiorstwa indywidualne.

(w złotych)

Ekspozycje wobec MŚP podlegające współczynnikowi wsparcia MŚP	Całkowita wartość ekspozycji	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem przed zastosowaniem współczynnika wsparcia MŚP	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia MŚP	Kwota wymogu

<i>Ekspozycje wobec przedsiębiorstw</i>	1.649.074	1.649.074	1.256.430	100.514
<i>Ekspozycje detaliczne</i>	8.680.118	5.688.818	4.334.311	346.745
<i>Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach</i>	6.880.154	5.606.300	4.271.440	341.715
RAZEM	17.209.346	12.944.192	9.862.181	788.974

3. Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach według stanu na dzień **31.12.2020r.** przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Branże	Wysokość limitu (% funduszy własnych)	Wysokość limitu w tys. zł	Wartość w tys. zł	Stopień wykonania limitu w %
1.	Rolnictwo – produkcja zwierzęca na sprzedaż	30%	2.499	904	36,2%
2.	Rolnictwo – produkcja mleka	20%	1.666	908	54,5%
3.	Rolnictwo – produkcja trzody chlewnej	60%	4.997	2.167	43,4%
4.	Rolnictwo – pozostała produkcja rolnicza	35%	2.915	1.830	62,8%
5.	Przetwórstwo przemysłowe	100%	8.329	5.230	62,8%
6.	Budownictwo	25%	2.082	1.048	50,3%
7.	Handel	80%	6.663	3.101	46,5%
8.	Transport	20%	1.666	1079	64,8%
9.	Pozostałe branże			1.425	
Razem zaangażowanie w poszczególne branże sektora niefinansowego				17.692	
Osoby prywatne				10.914	
Sektor budżetowy				7.000	

4. Strukturę ekspozycji bilansowych brutto według okresów zapadalności w podziale na typy kontrahentów według stanu na dzień **31.12.2020r.** przedstawia poniższa tabela:

(w pełnych złotych)

Typ kontrahenta (podmiot)	Bez określonego terminu	≤ 1 tyg.	> 1 tyg. ≤ 1 m-c	> 1 m-c ≤ 3 m-ce	> 3 m-cy ≤ 6 m-cy	> 6 m-cy ≤ 1 rok	> 1 rok ≤ 2 lata	> 2 lat ≤ 5 lat	> 5 lat ≤ 10 lat	> 10 lat	RAZEM
Kasa	4.053.068	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.053.068
Bank Centralny	0	15.300.000	0	0	0	0	0	0	0	0	15.300.000
Sektor Finansowy	15.098.500	12.000.000	5.000.000	36.000.000	5.000.000	0	0	2.000.000	3.090.000	620.000	78.808.500
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	1.004.762	13.018	156.877	856.666	1.225.652	1.448.164	709.944	1.004.470	1.122.284	0	7.541.837
Gospodarstwa domowe	18.835	75.478	420.106	1.099.072	1.224.202	2.781.718	2.953.109	4.602.448	2.068.317	1.757.188	17.000.473
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw	0	0	0	0	120.000	0	0	0	0	0	120.000
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	1	0	70.000	420.000	310.000	200.000	1.630.000	9.012.285	4.357.660	0	15.999.946
RAZEM	20.175.166	27.388.496	5.646.983	38.375.738	7.879.854	4.429.882	5.293.053	16.619.203	10.638.261	2.377.188	138.823.824

5. Wartość ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości i ekspozycji przeterminowanych przedstawiona oddzielnie, według stanu na dzień **31.12.2020r.** przedstawia poniższa tabela:

(w złotych)

Podmiot	Wartość brutto ogółem	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Przeterminowane, w tym przeterminowane z rozpoznaną utratą wartości			
			1 do 30 dni	30 – 90 dni	90 – 180 dni	pow. 180 dni
A. Sektor finansowy	73.108.122	-	-	-	-	-
B. Sektor niefinansowy	24.003.556	1.395.063	296	16.718	3.392	1.395.410
1. Osoby prywatne	9.864.938	34.649	296	16.718	3.392	34.996
2. Rolnicy indywidualni	5.162.460	0	-	-	-	-
3. Przedsiębiorcy indywidualni	1.728.159	8.720	-	-	-	8.720
4. Przedsiębiorstwa, spółki i spółdzielnie	7.129.093	1.351.694	-	-	-	1.351.694
5. Instytucje niekomercyjne	119.086	-	-	-	-	-
C. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	6.999.946	-	-	-	-	-

6. Strukturę należności zagrożonych, w tym przeterminowanych (*wartość brutto*) w rozbiu na kategorie należności oraz w podziale na typy kontrahentów według stanu na dzień **31.12.2020r.** przedstawia poniższa tabela:

(w złotych)

Lp.	Typ kontrahenta	Należności poniżej standardu	Należności wątpliwe	Należności stracone	Razem zagrożone
1.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	0	0	1.351.694	1.351.694
2.	Przedsiębiorcy indywidualni	0	0	8.720	8.720
3.	Detal	0	0	34.649	34.649
4.	Rolnicy	0	0	0	0

5.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0	0	0	0
sektor niefinansowy		0	0	1.395.063	1.395.063
sektor budżetowy		0	0	0	0
PORTFEL KREDYTOWY		0	0	1.395.063	1.395.063

7. Strukturę rezerw celowych oraz odpisu aktualizującego w rozbiciu na kategorie należności oraz w podziale na typy kontrahentów według stanu na dzień **31.12.2020r.** przedstawia tabela:

(w złotych)

Typ kontrahenta (podmiot)	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności zagrożone	RAZEM	Struktura
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	0	0	1.351.694	1.351.694	92,3%
Przedsiębiorcy indywidualni	0	5.551	8.720	14.271	1,0%
Osoby prywatne	63.846	0	34.649	98.495	6,7%
Rolnicy indywidualni	0	389	0	389	0,0%
Instytucje niekomercyjne	0	0	0	0	0,0%
SUMA	63.846	5.940	1.395.063	1.464.849	100,0%
Struktura	4,4%	0,4%	95,2%	100,0 %	

8. Uzgodnienie stanu rezerw celowych i odpisu aktualizującego na ekspozycje kredytowe według stanu na dzień **31.12.2020r.**

(w złotych)

		Rezerwa celowa	Odpis aktualizujący	Razem
Bilans otwarcia		1.083.574	383.937	1.467.511
Koszty tworzenia rezerw celowych i odpisu aktualizującego na odsetki	+	53.284	872	54.156
Dochody z tytułu rozwiązania rezerw celowych i odpisu aktualizującego na odsetki	-	45.693	10.269	55.962
Wykorzystanie (przeniesienie do ewidencji pozabilansowej)	-	0	857	875
Stan na 31.12.2020r.		1.091.166	373.683	1.464.849

X. TECHNIKI REDUKCJI RYZYKA KREDYTOWEGO – INFORMACJE JAKOŚCIOWE I ILOŚCIOWE

- Formy, zasady i tryb przyjmowania prawnych zabezpieczeń kredytów określa w Banku *Instrukcja prawnych form zabezpieczenia wierzytelności*.
- Na dzień **31.12.2020r.** sposób zabezpieczenia ekspozycji kredytowych Banku przedstawia poniższa tabela:

(w tys. zł)

Nazwa zabezpieczenia	Wysokość limitu w %	Wysokość Limitu	Saldo zadłużenia wg rodzaju zabezpieczenia	Stopień wykorzystania limitu %
Przewłaszczenie rzeczy ruchomych/Zastaw rejestrowy	5%	1.780	932	52,4%
Cesja wierzytelności	5%	1.780	371	20,8%
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	30%	10.682	7.258	67,9%
Hipoteka na nieruchomości komercyjnej i pozostałe	30%	10.682	5.362	50,2%
Weksel własny in blanco lub poręczenie według prawa wekslowego			20.881	
Blokada środków pieniężnych, zastaw na rachunkach bankowych			341	
Inne formy zabezpieczeń prawnych			66	
OGÓŁEM			35.211	

- Zgodnie z Polityką kredytową w Banku na ogół występuje dywersyfikacja zabezpieczeń w celu zmniejszenia ekspozycji Banku na ryzyko kredytowe.
- Wartość przyjętych zabezpieczeń Bank weryfikuje zgodnie z *Instrukcją szacowania i weryfikacji wartości zabezpieczeń*, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń w postaci hipoteki na nieruchomości, zgodnie z Rekomendacją S.
- Zgodnie z obowiązującą w Banku *Instrukcją prawnych form zabezpieczenia wierzytelności* oraz zapisami *Polityki kredytowej* zakłada się, że przyjmowane zabezpieczenia powinny spełniać kryteria płynności, wartości oraz dostępu i możliwości kontroli.
- Bank preferuje zabezpieczenia zwrotności kredytów, które pozwalają na:
 - skuteczną egzekucję należności w przypadku braku spłaty kredytów,
 - pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych.

7. W **2020 roku** Bank nie korzystał z pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych w postaci zabezpieczenia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16.12.2008r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.
8. Bank dla celów obliczenia wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe nie stosuje technik redukcji ryzyka kredytowego, o których mowa w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 z dnia 26.06.2013r.

XI. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ DLA POZYCJI ZAKWALIFIKOWANYCH DO PORTFELA BANKOWEGO

1. W 2020 roku Bank w zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej kierował się następującymi zasadami:
 - a) do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystywał metody luki,
 - b) badaniu podlegał wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku oraz na zmianę wartości ekonomicznej kapitału,
 - c) zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentrowało się na zarządzaniu:
 - ryzykiem przeszacowania,
 - ryzykiem bazowym,
 - ryzykiem opcji klienta.
 - d) Bank ograniczał ryzyko stopy procentowej poprzez system limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów Banku.
2. W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank podejmuje następujące działania:
 - prowadzi monitoring kształtowania się najważniejszych rynkowych stóp procentowych,
 - analizuje kształtowanie się oprocentowania własnych produktów bankowych na tle stóp rynkowych oraz oferty konkurencyjnych banków i instytucji kredytowych na lokalnym rynku usług finansowych,
 - zarządza poszczególnymi grupami aktywów i pasywów w taki sposób, aby zapewnić realizację optymalnej, w danych warunkach wysokości marży odsetkowej Banku oraz rozpiętości odsetkowej,
 - przeprowadza testy warunków skrajnych, tj. analizuje wpływ szokowych zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy oraz na wartość ekonomiczną kapitału,
 - ocenia wpływ odwrócenia krzywej dochodowości na skutek zmiany rynkowych stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału, zgodnie z wytycznymi EBA w tym zakresie.
3. Opcją występującą po stronie aktywów jest prawo spłaty zadłużenia przed terminem umownym bez stosowania sankcji ze strony Banku (*brak prowizji za przedterminową spłatę kredytu, odsetki są naliczane do dnia spłaty*). Natomiast z opcją po stronie pasywów mamy do czynienia w przypadku depozytów bez ustalonych terminów wymagalności (*np. rachunki bieżące*), gdzie klient ma możliwość wycofania depozytu bez stosowania sankcji ze strony Banku, czy też depozytów terminowych, w przypadku których klient ma możliwość wycofania depozytu przed terminem umownym lecz z zastosowaniem sankcji ze strony Banku, gdyż traci część naliczonych odsetek.
4. Analiza luki polega na określeniu wielkości niedopasowania między wrażliwymi na zmiany stopy procentowej aktywami i pasywami w poszczególnych przedziałach czasowych uwzględniających pierwszy możliwy termin zmian (przeszacowania) stóp procentowych.

Symulacja przeprowadzona dla aktywów i pasywów oprocentowanych na dzień **31.12.2020r.** wykazała, że wielkości potencjalnej zmiany wyniku odsetkowego pod wpływem zmiany stóp procentowych w okresie najbliższych 12 miesięcy wyniosłyby:

Ryzyko	Zmiana wyniku odsetkowego w przypadku zmiany stóp procentowych	Limit przy poziomie 8.329 tys. zł funduszy własnych	Wykonanie	Wykorzystanie limitu
Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania	o 200 pb <i>(test warunków skrajnych)</i>	20% funduszy własnych Banku	629 tys. zł	37,5% limitu
Ryzyko bazowe	o 35 pb	5% funduszy własnych Banku	347 tys. zł	84,0% limitu

Szacunki zmiany wartości ekonomicznej kapitału wobec nagłego, równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 200 pb wskazały na zmianę kapitału ekonomicznego o +/- **268 tys. zł** co stanowi **3,22%** funduszy własnych Banku – poziom wskaźnika nie wymagał zgłoszenia do Komisji Nadzoru Finansowego (*niższy niż 20% funduszy własnych*).

Natomiast relacja wyników nadzorczych testów wartości odstających do kapitału podstawowego Tier I nie przekroczyła limitu 15% kapitału podstawowego i nie wymagała zgłoszenia do Komisji Nadzoru Finansowego – najgorszy wynik testu dotyczył równoległego wzrostu szoku (*wzrost stóp o 250 pb*) – **335 tys. zł** i stanowi **4,03%** kapitału podstawowego Tier I.

Na dzień **31.12.2020r.** Bank tworzył dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyko stopy procentowej w kwocie **308 tys. zł** z tytułu:

- **ryzyka przeszacowania** – w kwocie niekorzystnej zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy założeniu równoległego przesunięcia krzywej dochodowości w górę i w dół o 200 pb – **268 tys. zł**,
 - **ryzyka bazowego** – z tytułu szokowej zmiany stóp procentowych o 35 pb – **347 tys. zł**
- będący sumą dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka przeszacowania oraz ryzyka bazowego skorygowanego o wskaźnik korygujący w wysokości $0,5 <(268 \text{ tys. zł} + 347 \text{ tys. zł}) * 0,5>$.

XII. RYZYKO PŁYNNOŚCI

1. **Rola i zakres odpowiedzialności komórek organizacyjnych zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności**

Komórki organizacyjne	Zakres odpowiedzialności
Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz	<ul style="list-style-type: none"> — projektuje zasady i politykę zarządzania ryzykiem płynności w zakresie pomiaru, raportowania, limitowania i kontroli, — dokonuje okresowej weryfikacji regulacji związanych z ryzykiem płynności, — dokonuje pomiaru, monitorowania poziomu ryzyka w określonych horyzontach czasowych oraz oceny poziomu ryzyka płynności, — przeprowadza testy warunków skrajnych oraz pogłębioną analizę płynności długoterminowej, — wyznacza poziom apetytu na ryzyko, tolerancję ryzyka płynności, — analizuje i monitoruje strukturę bilansu Banku w aspekcie ponoszonego ryzyka płynności oraz kontroluje przestrzeganie przyjętych w tym zakresie norm ostrożnościowych, — przygotowuje propozycje limitów ograniczających ryzyko płynności, dokonuje ich weryfikacji i prezentuje wnioski Zarządowi i Radzie Nadzorczej; — wylicza nadzorcze miary płynności, wskaźnik LCR oraz wskaźnik NSFR, — sporządza raporty dla kierownictwa Banku i Rady Nadzorczej dotyczące ekspozycji Banku na ryzyko płynności, — opracowuje/aktualizuje/testuje plan awaryjny utrzymania płynności finansowej Banku; — sygnalizuje Zarządowi przypadki przekroczeń limitów oraz wyjaśnia przyczyny powodujące przekroczenia limitów ostrożnościowych; — monitoruje wykorzystanie limitów,
Główny księgowy	<ul style="list-style-type: none"> — <u>odpowiedzialny jest za utrzymanie środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym w ilości zapewniającej:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań Banku,</u> ▪ <u>utrzymanie rezerwy obowiązkowej na wymaganym przepisami NBP poziomie</u> — monitoruje i zarządza płynnością Banku w ramach obowiązujących limitów, — obsługuje otrzymane kredyty i pożyczki, — składa depozyty oraz lokaty w banku zrzeszającym na zasadach międzybankowego rynku pieniężnego
Zespół finansowo - księgowy	<ul style="list-style-type: none"> — obsługa i monitoring rachunku bankowego, — dokonywanie rozliczeń transakcji zawieranych przez Bank, — sporządzanie dziennych raportów z przepływu środków na rachunku bieżącym banku, — dokonywania transakcji zakupu lokat oraz zakupu bonów pieniężnych NBP,
Zespół handlowy	<ul style="list-style-type: none"> — uwzględnić w polityce handlowej działania mające na celu zapewnienie stabilnych źródeł finansowania zgodnie z planowanym rozwojem akcji kredytowej, — opracowuje, modyfikuje i monitoruje funkcjonowanie produktów bankowych.

Bezpośrednią odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ponosi Prezes Banku natomiast Członek Zarządu pełni nadzór nad bezpieczeństwem finansowym Banku, nad zapewnieniem płynności Banku, nad zarządzaniem gotówką oraz odpowiada za kształtowanie oraz za nadzór nad realizacją polityki zarządzania aktywami i pasywami.

2. Sposób pozyskiwania finansowania działalności

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty sektora niefinansowego oraz sektora budżetowego.

Oferta Banku kierowana jest do osób prywatnych, rolników indywidualnych, przedsiębiorstw prowadzących typową działalność gospodarczą oraz jednostek samorządowych czy instytucji niekomercyjnych prowadzących działalność gospodarczą.

Podstawowym źródłem finansowania aktywów długoterminowych jest osad na depozytach. Aktywa o najdłuższych terminach zapadalności są finansowane osadem na najbardziej stabilnych depozytach.

3. Zarządzanie ryzykiem płynności

Celem zarządzania płynnością finansową Banku jest utrzymywanie stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób prywatnych oraz utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych, w tym przede wszystkim nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR na bezpiecznych poziomach, zgodnych z obowiązującymi procedurami.

Zarządzanie płynnością ma na celu kształtowanie struktury bilansowych i pozabilansowych pozycji Banku w sposób zapewniający stałą zdolność do regulowania zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potencjalnych potrzeb, mogących się pojawić w wyniku zmian na rynku pieniężnym lub w zachowaniach klientów.

Bank stara się ograniczać ryzyko płynności poprzez skuteczne zarządzanie nim, a w szczególności przez:

- pomiar i monitorowanie płynności śróddziennej, krótkoterminowej, średnioterminowej i długoterminowej,
- ustalenie wskaźników wczesnego ostrzegania o zagrożeniu utraty płynności,
- ustalenie limitów wewnętrznych na odpowiednim poziomie,
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych w wielu wariantach,
- posiadanie planów awaryjnych na wypadek sytuacji kryzysowej.

Zarządzanie ryzykiem płynności obejmuje:

1. zarządzanie stanem środków w kasach i na rachunku bieżącym Banku w każdym dniu roboczym,
2. wyznaczanie i utrzymywanie nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR na wymaganym poziomie,
3. analizę struktury aktywów i pasywów,
4. analizę luki płynności, urealnioną lukę płynności,
5. badanie stabilności bazy depozytowej, w tym koncentrację dużych depozytów,
6. badanie zrywalności depozytów i wcześniejszej spłaty kredytów,
7. wyznaczanie dostępnych źródeł finansowania w przypadku zagrożenia płynności,
8. scenariusze sytuacji kryzysowej,
9. analizę pogłębionej płynności długoterminowej.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku.

4. Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i funkcji zarządzania płynnością

Funkcje skarbowe tj. zadania wykonywane przez Głównego Księgowego i Zespół Finansowo-Księgowy oraz funkcje zarządzania płynnością wykonywane przez Zespół Zarządzania Ryzykiem i Analiz są w pełni scentralizowane i wykonywane na poziomie Centrali Banku, zgodnie z zapisami obowiązującej *Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności*.

5. Zasady funkcjonowania w ramach Zrzeszenia

Bank Spółdzielczy w Krzepicach funkcjonuje w ramach Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie a ponadto jest uczestnikiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Warszawie.

Bank Zrzeszający na rzecz Banku Spółdzielczego w ramach zabezpieczenia płynności realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rachunku bieżącego i rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych;
- 2) utrzymywanie rezerwy obowiązkowej za Bank na poziomie wymaganym przez NBP;
- 3) zagospodarowanie nadwyżek środków finansowych Banku poprzez przyjmowanie depozytów;
- 4) dokonywanie zasileń i przyjmowanie odprowadzeń gotówki od Banku;
- 5) udzielanie Bankowi lokat, kredytów i pożyczek, poręczeń, gwarancji bankowych, limitu dopuszczalnego debetu w rachunku rozliczeniowym i innych form zaangażowania finansowego;
- 6) administrowanie środkami zgromadzonymi na funduszach pomocowych,
- 7) sprzedaż bonów pieniężnych i skarbowych papierów wartościowych zakupionych na rynku międzybankowym,
- 8) obliczanie i monitorowanie skonsolidowanego wskaźnika LCR za wszystkich uczestników IPS,
- 9) przyjmowanie i zarządzanie depozytem obowiązkowym regulowanym w okresach półrocznych.

Celem Systemu Ochrony jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego uczestnika. Przedmiotem działalności Systemu jest także realizowanie audytu wewnętrznego wobec członków oraz monitorowanie, szacowanie i kontrola ryzyka działalności członków Spółdzielni.

6. Rozmiar i skład nadwyżki płynności

Lp.	Nazwa nadwyżki	Wartość wskaźników (nadwyżki)	Nazwa części składowej nadwyżki
1	Norma krótkoterminowa		
M1	Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem	22.522 tys. zł	Różnica pomiędzy sumą wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności, a wartością 20% aktywów ogółem (minimalny wymagany poziom)
M2	Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi	2.472 tys. zł	Nadwyżka funduszy własnych ponad poziom aktywów niepiętnych (minimum 1,00)
2	LCR ponad minimum		
	Wskaźnik LCR	21.886 tys. zł	Nadwyżka aktywów płynnych dla potrzeb wskaźnika LCR ponad wypływy płynności netto

7. Normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności banku (limity wewnętrzne)

Zestawienie nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR według stanu na dzień 31.12.2020r.

Lp.	Nazwa	Wielkość	Limit wewnętrzny
1	Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy w aktywach ogółem	0,36	0,25
2	Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi	1,42	1,0
3	Wskaźnik LCR	253,9%	110%

Ponadto Bank dla ograniczenia ryzyka płynności stosuje następujące limity wewnętrzne:

Wyszczególnienie	Limit	Wykonanie na 31.12.2020r.
Struktura bilansu		
Depozyty duże/depozytów ogółem	max 30%	26,7%
środki a'vista/suma bilansowa	do 75%	70,1%
lokaty terminowe/suma bilansowa	do 70%	23,5%
gotówka i środki na rachunkach bankowych/aktywa ogółem	do 10%	5,4%
udział kredytów w aktywach	do 75%	21,7%
kredyt brutto o terminie zapadalności pow. 5 lat do osadu depozytów	do 35%	21,3%
pozycje pozabilansowe/kredyty	do 30%	15,1%
Limity analizy wskaźnikowej		
depozyty stabilne/depozyty ogółem	> 40%	62,2%
depozyty niestabilne/depozyty ogółem	< 60%	37,8%
depozyty stabilne/aktywa ogółem	> 40%	58,2%
depozyty niestabilne/aktywa ogółem	< 60%	35,4%
depozyty niestabilne/aktywa płynne	≤ 100%	98,7%
pożyczki i kredyty netto/depozyty ogółem	do 75%	23,2%
pożyczki i kredyty netto/aktywa ogółem	do 75%	21,7%
Wskaźniki urealnione luki płynności		

Wskaźnik płynności do 1 miesiąca	Min 1,00	0,86
Wskaźnik płynności do 3 miesięcy	Min 0,90	1,26
Wskaźnik płynności do 1 roku	Min 1,0	1,14
Wskaźnik płynności powyżej 1 roku	Max 1,0	0,74

8. Urealniona luka płynności z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowana luka płynności

Lp.	Przedział płynności	Luka	Luka skumulowana	Wskaźnik płynności
1	Przedział do 7 dni	3.553 tys. zł	3.553 tys. zł	1,08
2	Przedział do 1 miesiąca	-11.761 tys. zł	-8.208 tys. zł	0,32
3	Przedział do 3 miesięcy	26.415 tys. zł	18.207 tys. zł	3,30
4	Przedział do 6 miesięcy	-1.819 tys. zł	16.388 tys. zł	0,79
5	Przedział do 12 miesięcy	-3.805 tys. zł	12.582 tys. zł	0,61

9. Dodatkowe zabezpieczenia płynności funkcjonujące w Zrzeszeniu:

Bank może regulować swoją płynność płatniczą w ramach instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający w ramach przyznanych limitów zaangażowania tj.:

- 1) limit debetowy
- 2) limit lokacyjny.

Po stronie aktywnej są to przede wszystkim rachunki bieżące i lokaty terminowe, które charakteryzują się wysoką płynnością natomiast po stronie pasywnej jest to debet, kredyt w rachunku bieżącym, lokaty płynnościowe oraz inne kredyty celowe oferowane przez Bank Zrzeszający.

Z uwagi na przynależności Banku do SSOZ BPS, Bank w sytuacji niebezpieczeństwa utraty bieżącej płynności lub wypłacalności, może uzyskać pomoc finansową z Systemu Ochrony Zrzeszenia.

10. Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank.

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- ✓ utrata reputacji na skutek niekorzystnych informacji pojawiających się w mediach,
- ✓ niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- ✓ przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- ✓ konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- ✓ okresowo duża koncentracja depozytów pod względem dużych deponentów,
- ✓ istnienie dużej nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy Banku.

11. Sposób dywersyfikacji źródeł finansowania.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ✓ oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego,
- ✓ ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- ✓ różne terminy wymagalności depozytów,
- ✓ różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące itp.

12. Techniki ograniczania ryzyka płynności

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności w Banku zaliczamy:

- a. kształtowanie struktury aktywów i pasywów (zapadalność/wymagalność) w taki sposób, aby dopasować ją do swoich potrzeb wynikających z cyklu działalności Banku;
- b. stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym zewnętrznych limitów nadzorczych,
- c. systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- d. utrzymywanie odpowiednich zasobów aktywów płynnych dla zapewnienia nieprzewidzianego zapotrzebowania na środki,
- e. utrzymywanie zróżnicowanej bazy depozytowej, zarówno w kategoriach terminowości jak i podmiotowości klientów,
- f. trafne prognozy krótko-, średnio- i długoterminowe dotyczące przepływów pieniężnych,
- g. przeprowadzanie kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka płynności w tym audytu wewnętrznego przez Spółdzielnię Ochrony Zrzeszenia BPS.

13. Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności.

- 1) **baza depozytowa** – suma depozytów bieżących i terminowych, w tym zablokowanych sektora niefinansowego oraz sektora budżetowego,
- 2) **depozyty stabilne** – depozyty, które w ujęciu łącznym wykazują na przestrzeni poprzednich okresów jedynie nieznaczne wahania lub brak wahań,
- 3) **depozyty niestabilne** – depozyty charakteryzujące się dużą zmiennością, do których zalicza się między innymi:
 - a) depozyty podmiotów regulowanych,
 - b) część depozytów podmiotów niefinansowych, stanowiąca różnicę pomiędzy stanem tych depozytów a wyznaczonym w nich osadem, obejmująca:
 - ✓ duże depozyty,
 - ✓ depozyty osób wewnętrznych,

- 4) **aktywa płynne** – aktywa charakteryzujące się najwyższą płynnością, które w razie potrzeby Bank może spieniężyć, aby pokryć niedobory płynności. Przy czym w zależności od rodzaju wskaźnika i wymagań nadzorczych tj. nadzorcze miary płynności czy wskaźnik LCR skład aktywów płynnych jest inny,
- 5) **termin płatności** – termin zapadalności lub wymagalności liczony od dnia, na który sporządzane jest zestawienie terminów płatności wynikających z umowy,
- 6) **płynność płatnicza** – zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty.

Pozostałe pojęcia określone zostały w *Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności*.

14. Sposób odzwierciedlenia ryzyka płynności rynku w procesie zarządzania płynnością płatniczą

Podstawowe formy lokowania środków po zaspokojeniu potrzeb kredytowych klientów Banku są to:

- depozyt obowiązkowy,
- bony pieniężne NBP,
- obligacje skarbowe oraz PFR i BGK gwarantowane przez Skarb Państwa,
- lokaty bankowe,
- jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych

w taki sposób aby nadwyżki wolnych środków nie pozostawały na rachunku bieżącym.

15. Wykorzystanie testów warunków skrajnych.

Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności, w tym celu przeprowadza testy warunków skrajnych.

W 2020 roku Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych dla:

- 1) wariantu wewnętrznego, którymi są:
 - a) pojawienie się negatywnych informacji o sytuacji finansowej Banku lub o sposobie prowadzenia przez Bank działalności, skutkująca większym wypływem depozytów,
 - b) zła sytuacja finansowa Banku skutkująca możliwym zwiększeniem wypływów depozytów, które mogą wypłynąć za pomocą kanałów elektronicznych,
 - c) interakcje z innymi ryzykami tj.: z ryzykiem kredytowym (wzrost kredytów przeterminowanych) oraz z ryzykiem stopy procentowej (zwiększenie wypływu depozytów w wyniku obniżki stóp procentowych),
- 2) wariantu systemowego,
 - a) zatory płatnicze powstałe w podmiotach będących klientami Banku skutkujące wzrostem zapotrzebowania na kredyty,
 - b) wzrost zapotrzebowania rynku na depozyty – „wojna depozytowa”, przekładający się na spadek depozytów terminowych,
 - c) zakłócenia rozliczeniowe na rynku międzybankowym, skutkujące mniejszym niż zakładano poziomem wysokiej jakości aktywów płynnych,
- 3) wariantu mieszanego, którymi są:
 - a) zła sytuacja finansowa Banku oraz wzrost zapotrzebowania rynku na depozyty,
 - b) wzrost kredytów zagrożonych oraz zatory płatnicze powstałe w podmiotach będących klientami Banku.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmian do Polityki zarządzania ryzykiem płynności.

16. Wskazanie w jaki sposób plan awaryjny uwzględni wyniki testów warunków skrajnych

Plany awaryjne są zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynności.

17. Polityka utrzymania rezerwy płynności

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami;
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - pozyskanie finansowania z banku zrzeszającego w ramach przyznaných limitów zaangażowania;
 - sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów;
 - pozyskanie finansowania ze Spółdzielni czy z Banku Zrzeszającego;
 - przyrostu depozytów.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (*liczone wg wartości bilansowej*) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

18. Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach Zrzeszenia.

Możliwości pozyskania środków z Banku Zrzeszającego oraz ze Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS zostały określone w punkcie 9.

19. Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności.

Wykaz sprawozdań sporządzanych przez Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz w zakresie ryzyka płynności:

Lp.	Nazwa sprawozdania	Zakres informacji	Częstotliwość	Odbiorca informacji
1.	Raport z oceny płynności finansowej Banku	a) Strukturę bilansu, w tym aktywów, pasywów (depozyty), b) Analizę udziału dużych depozytów w bazie depozytowej Banku, c) Nadzorcze miary płynności oraz wskaźnik LCR, d) Zestawienie wskaźników wczesnego ostrzegania, e) Wykonanie przyjętych limitów ograniczających poziom ryzyka, f) Analizę luki płynności, urealniona luka płynności, g) Badanie osadu we wkładach, h) Depozyty stabilne i niestabilne, i) Zrywalność depozytów i wcześniejsza spłata kredytów, j) Scenariusze sytuacji kryzysowej, k) Testy warunków skrajnych dla wariantu wewnętrznego – w okresach kwartalnych, l) Zestawienie dostępnych źródeł finansowania w przypadku zagrożenia płynności – w okresach kwartalnych, m) Testy odwrócone – w okresach kwartalnych, n) Pogłębioną analizę płynności długoterminowej – w okresach półrocznych, o) Ocenę obszaru płynności.	miesięcznie	Zarząd
2.	Kwartalne sprawozdanie z realizacji zarządzania ryzykami w Banku	syntetyczna informacja z obszaru płynności po danym kwartale	kwartalnie	Rada Nadzorcza
3.	Analiza realizacji strategii i polityk zarządzania ryzykami	ocena realizacji przyjętych na dany rok celów strategicznych i celów polityki w zakresie ryzyka płynności	rocznie	Zarząd/Rada Nadzorcza
4.	Sprawozdanie z weryfikacji Polityk zarządzania ryzykami	planowane kierunki działania, cele do zrealizowania i działania do podjęcia w zakresie ryzyka płynności na dany rok, w tym weryfikacji przyjętych założeń testów warunków skrajnych	rocznie	Zarząd/Rada Nadzorcza
5.	Raport z weryfikacji planów awaryjnych utrzymania płynności	Wyniki przeprowadzonych testów przyjętych planów awaryjnych, weryfikacja merytoryczna zapisów planów awaryjnych, testy warunków skrajnych dla wariantu zewnętrznego i mieszanego	rocznie	Zarząd/Rada Nadzorcza

XIII. RYZYKO OPERACYJNE

W roku 2020 zarejestrowano następującą ilość zdarzeń ryzyka operacyjnego:

Lp.	Rodzaj zdarzenia	Ilość zdarzeń	Koszty	
			potencjalne	rzeczywiste
1	Oszustwa wewnętrzne	0	0,00	0,00
2	Oszustwa zewnętrzne	1	0,00	10.020,00
3	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0,00	0,00
4	Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	0	0,00	0,00
5	Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	0	0,00	0,00
6	Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	28	0,00	8.388,10
7	Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	12	0,00	0,00
RAZEM		41	0,00	18.408,10

Na podstawie analizy występowania incydentów ryzyka operacyjnego w 2020r. oraz skutków tych zdarzeń należy stwierdzić, że:

- oszacowane skutki wystąpienia ryzyka znajdują pełne pokrycie w wyliczonym wymogu kapitałowym;
- założona tolerancja/ apetyt na ryzyko operacyjne w roku 2020, w oparciu o wielkość poniesionych strat rzeczywistych nie przekroczyła 20% utworzonego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne,
- w ramach poszczególnych rodzajów zdarzeń wartości progowe strat z tytułu ryzyka operacyjnego zostały zachowane,
- ryzyko operacyjne w Banku jest na niskim poziomie a prowadzone i planowane działania powodują, że utrzymuje się na niezmiennym poziomie – działania długofalowe związane ze sprzedażą usług elektronicznych oraz szkoleniami pracowników powinny się przyczynić do utrzymania ryzyka operacyjnego na niskim poziomie.

Żadne ze zdarzeń ryzyka operacyjnego, które wystąpiły w 2020 roku, nie spowodowało sankcji prawnych bądź regulaminowych dla Banku, nie wpłynęło również negatywnie na wizerunek Banku jako instytucji przestrzegającej przepisów i przyjętych standardów postępowania ani spowodowało też utraty klientów.

XIV. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘNIONE W PORTFELU HANDLOWYM

1. Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (*zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne*) według stanu na dzień **31.12.2020r.** przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	(w złotych)	
		Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię
Udziały lub akcje w jednostkach – aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
1.	Akcje BPS S.A.	0,00	762.602,80

2.	Udziały w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS	0,00	5.000,00
3.	Certyfikaty inwestycyjne Quantum 9 FIZAN	0,00	124.732,00
Dłużne papiery wartościowe – aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności			
1.	Bony pieniężne NBP	0,00	15.299.777,06
2.	Obligacje skarbowe	0,00	8.944.082,27
3.	Obligacje Banku BPS SA	0,00	718.532,60
4.	Obligacje BGK gwarantowane przez Skarb Państwa	0,00	2.005.118,91
5.	Obligacje BPS Grzybowska 81 sp. z o.o.	0,00	745.116,49
6.	Obligacje PFR gwarantowane przez Skarb Państwa	0,00	3.068.987,07
RAZEM		0,00	31.673.949,20

- Bony pieniężne NBP są papierami wartościowymi z nieograniczoną zbywalnością i nieznajdującymi się w obrocie na rynku regulowanym a posiadane akcje i obligacje banku zrzeszającego oraz udziały w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS są papierami wartościowymi z ograniczoną zbywalnością, nienotowane na giełdzie oraz nieznajdujące się w obrocie na rynku regulowanym. Natomiast obligacje skarbowe, PFR i BGK gwarantowane przez Skarb Państwa znajdują się w obrocie regulowanym.
- W badanym roku obrotowym Bank z tytułu posiadanych akcji nie uzyskał żadnej dywidendy ani nie dokonywał odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości akcji i udziałów.
- Zgodnie z przyjętą w Banku polityką rachunkowości:
 - **Akcje BPS SA klasyfikowane jako aktywa trwałe** – wycenia się według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisu trwałej utraty wartości. W przypadku wystąpienia trwałej utraty wartości papierów wartościowych, odpisów dokonuje się zgodnie z ustawą o rachunkowości,
 - **Udziały w SSOZ BPS** – wycenia się według ceny nabycia. W przypadku wystąpienia trwałej utraty wartości udziałów dokonywane są odpisy aktualizujące ich wartość w ciężar kosztów finansowych,
 - **Bony pieniężne NBP** – wycenia się według ceny nominalnej pomniejszonej o dyskonto,
 - **Certyfikaty inwestycyjne** – wycenia się według wartości godziwej a wartość wyceny odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny, do momentu wyłączenia aktywów finansowych z bilansu (sprzedaż), w którym skumulowane skutki zmian wartości godziwej ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje się odpowiednio w przychodach lub kosztach odsetkowych,
 - **Obligacje Banku BPS S.A. oraz BPS Grzybowska 81 sp. z o.o.** – wycenia się według ceny nabycia powiększonej o naliczone odsetki,
 - **Obligacje skarbowe, PFR i BGK** – wycenia się według ceny nabycia skorygowanej o nienaliczone odsetki, dyskonto i premię wyceniane metodą liniową.

XV. DŹWIGNIA FINANSOWA

- Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni na **31.12.2020r.**:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	142.266.396
2	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja do kwoty ekwiwalentu kredytowego)	1.863.012
3	Inne korekty	-20.230
4	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	144.109.178

Inne korekty obejmują wartości niematerialne i prawne, które korygują miarę ekspozycji całkowitej.

- Ujawnienie wskaźnika dźwigni:

Lp.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w Rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe		
<i>(z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych)</i>		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	142.266.396
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	- 20.230
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wiersza 1 i 2)	142.246.166
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	4.676.900
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	- 2.813.888
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wiersza 17 i 18)	1.863.012
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		„w pełni wdrożone”
20	Kapitał Tier I	8.329.222
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wiersza 3, 19)	144.109.178
Wskaźnik dźwigni		

22	Wskaźnik dźwigni	5,78
----	------------------	-------------

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych):

Lp.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w Rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	142.266.396
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	142.266.396
EU-4	Obligacje zabezpieczone	0
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	29.932.809
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	6.999.946
EU-7	Instytucje	72.779.445
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	9.363.292
EU-9	Ekspozycje detaliczne	12.152.551
EU-10	Przedsiębiorstwa	1.768.160
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	0
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	9.270.193

4. Informacje jakościowe:

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	W Banku ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej uznawane jest za ryzyko nieistotne. Zarządzanie tym ryzykiem odbywa się w ramach zarządzania ryzykiem kapitałowym. Poziom wskaźnika dźwigni jest obliczany przez Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz w okresach kwartalnych i raportowany w ramach Raportu z oceny adekwatności kapitałowej dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej. W przypadku zidentyfikowania zagrożenia dla Banku wynikającego z nadmiernej dźwigni finansowej, mogą zostać podjęte decyzje o ograniczeniu poziomu dźwigni finansowej.
2	Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Ujawniony wskaźnik na koniec 2020r. był niższy w stosunku do wskaźnika na koniec 2019r. (6,64%). Zmiany w poziomie wskaźnika dźwigni wynikają z tempa przyrostu poziomu ekspozycji całkowitej w stosunku do tempa przyrostu funduszy własnych (21,5% vs 5,8%).

XVI. BUFORY ANTICYKLICZNE

Według stanu na dzień **31.12.2020r.** wskaźnik bufora antycyklicznego wynosił 0% w związku z czym Bank nie obliczał poziomu bufora antycyklicznego.

XVII. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ

Według stanu na dzień **31.12.2020r.** Bank nie posiadał aktywów obciążonych:

	Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych	Wartość godziwa aktywów nieobciążonych
Aktywa razem	-	-	142.266.696	-
Kredyty na żądanie	-	-	3.647.527	-
Instrumenty udziałowe	-	-	892.335	124.732
Dłużne papiery wartościowe	-	-	30.781.614	-
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	-	-	98.999.428	-
Inne aktywa	-	-	7.945.792	-

XVIII. POLITYKA WYNAGRODZEŃ

- Według stanu na 31.12.2020r. zasady ustalania wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, określała *Polityka wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Krzepicach*, przyjęta przez Zarząd Banku Uchwałą nr 3/25/2019 z dnia 06.06.2019r. a zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku Uchwałą nr 11/2/2019 z dnia 13.06.2019r.
- Rada Nadzorcza nadzoruje realizację Polityki i dokonuje corocznej oceny jej realizacji.
- Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku składa się z wynagrodzenia stałego – wynagrodzenie zasadnicze i wynagrodzenia zmiennego – premia uznaniowa.
- Wysokość wynagrodzenia zmiennego ustala Rada Nadzorcza biorąc pod uwagę ocenę efektów pracy.
- Oceny efektów pracy dokonuje Rada Nadzorcza w terminie do 31 lipca każdego roku w oparciu o wyniki całego Banku obejmujące 3 lata, tj.: rok miniony oraz 2 poprzednie lata uwzględniając:

- 1) wskaźniki ilościowe: zysk netto, zwrot z kapitału własnego (ROE), jakość portfela kredytowego, współczynnik kapitałowy, wielkość utworzonych rezerw celowych – ocenie podlega stopień wykonania wymienionych w ust. 3 wskaźników w odniesieniu od planu finansowego w poszczególnych latach podlegających ocenie oraz w stosunku do założeń przyjętych w Strategii Banku na dany okres. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat plan w zakresie wskaźników ilościowych został zrealizowany co najmniej w 90%,
- 2) kryteria jakościowe:
 - Członków Zarządu takie jak: uzyskanie absolutorium w okresie oceny, pozytywna ocena rękopisami należytego wykonywania obowiązków zgodnie z art. 22a Ustawy Prawo Bankowe,
 - Głównego Księgowego takie jak: rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych Banku w oparciu o zatwierdzone zasady rachunkowości oraz dbałość o staranne sporządzanie sprawozdań finansowych, ocena pracownicza dokonana na podstawie Instrukcji zarządzania kadrami,
 - Stanowiska ds. zgodności takie jak: osiągnięcie celów wynikających z pełnionych funkcji, ocena pracownicza dokonana na podstawie Instrukcji zarządzania kadrami.
6. Stosunek zmiennego wynagrodzenia do stałego wynagrodzenia u pracownika, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku nie może przekraczać 100%.
7. Łączne wynagrodzenie zmienne przyznawane pracownikom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku nie ogranicza zdolności Banku do podwyższenia funduszy własnych.
8. W 2020 roku do osób zajmujących stanowiska kierownicze, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, Bank zaliczał:
 - Członków Zarządu,
 - Głównego Księgowego,
 - Stanowisko ds. zgodności.

W 2020 roku wynagrodzenie dla osób zajmujących stanowiska kierownicze wyniosło:

Wynagrodzenie stałe (brutto)	Wynagrodzenie zmienne (brutto)	Wartość wynagrodzenia ogółem (brutto)	Liczba osób
448.960,70 zł	-	448.960,70 zł	5 osób

W 2020 roku:

- ✓ wynagrodzenie wypłacane było w gotówce,
- ✓ Bank nie wypłacał premii uznaniowej osobom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku,
- ✓ Bank nie wypłacał Członkom Zarządu żadnej odprawy emerytalnej.

XIX. INFORMACJE NA TEMAT POZIOMU EKSPOZYCJI OBSŁUGIWANYCH I NIEOBSŁUGIWANYCH

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem nr 575/2013 UE.

Za **ekspozycje nieobsługiwane** uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnej części ekspozycji o ponad 90 dni;
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia,
- kryterium istotności określa art. 178 Rozporządzenia 575/2013 UE.

Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania oraz ekspozycje ze stwierdzoną utratą wartości powinny być zawsze uznane za ekspozycje nieobsługiwane.

Ekspozycje restrukturyzowane to ekspozycje wobec których podejmowane są działania w celu przywrócenia kredytobiorcy statusu umożliwiającego trwale spłacanie zobowiązań.

Ujawnienia na temat poziomu ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych sporządzone zgodnie z Zasadami dotyczącymi zarządzania ekspozycjami zagrożonymi (nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi) w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS prezentowane są w załączniku nr 3 do Informacji.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Krzepicach

**Oświadczenie Zarządu
na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku**

Zarząd Banku Spółdzielczego w Krzepicach oświadcza, że ustalenia opisane w Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Krzepicach według stanu na dzień 31.12.2020r. są adekwatne do stanu faktycznego a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Krzepicach

**Oświadczenie Zarządu
na temat ogólnego profilu ryzyka związanego ze strategią działalności Banku**

Zarząd Banku Spółdzielczego w Krzepicach niniejszym oświadcza, że profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Krzepicach wynika z przyjętej przez Bank „Strategii rozwoju Banku na lata 2018-2022” oraz ze „Strategii zarządzania ryzykiem”.

W 2020 roku nie wystąpiły istotne zmiany w profilu ryzyka Banku a obowiązujący system zarządzania ryzykiem ocenia się jako dostosowany do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.

Realizacja strategicznych limitów tolerancji (apetytu) na ryzyko określonych w Strategii zarządzania ryzykiem

1. Ryzyko kapitałowe (ryzyko niewypłacalności)

<i>Lp.</i>	<i>Miara tolerancji na ryzyko:</i>	<i>Wielkość akceptowalna</i>	<i>Wykonanie</i>
1.	Relacja kapitału wewnętrznego do funduszy własnych (limit alokacji kapitałów na ryzyko)	max 90% funduszy własnych	40,2%
2.	Łączny współczynnik kapitałowy	co najmniej 14%	24,96%
3.	Współczynnik kapitału Tier I	co najmniej 12%	24,96%
4.	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	co najmniej 11%	24,96%
5.	Wskaźnik dźwigni finansowej	min 5%	5,78%

2. Ryzyko kredytowe

<i>Lp.</i>	<i>Miara tolerancji na ryzyko:</i>	<i>Wielkość akceptowalna</i>	<i>Wykonanie</i>
Ogólny portfel kredytowy			
1.	Udział kredytów w sumie bilansowej	max 75%	21,7%
2.	Wskaźnik pokrycia kredytów funduszami własnymi	min 19%	26,9%
3.	Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem	max 4,5%	3,31%
Ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie			
1.	Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w obliżu kredytowym	max 30%	28,5%
2.	Poziom należności zagrożonych EKZH w portfelu kredytów zabezpieczonych hipotecznie	max 10%	7,97%

3.	Wskaźnik LtV dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych	≤ 80%	średni LtV 47,1%
4.	Wskaźnik LtV dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych	≤ 75%	średni LtV 42,3%
Detaliczne ekspozycje kredytowe			
1.	Maksymalne zaangażowanie w detaliczne ekspozycje kredytowe	max 20%	15,4%
2.	Udział kredytów zagrożonych DEK w portfelu detalicznych ekspozycji kredytowych	max 2%	0,38%
3.	Maksymalny wskaźnik Dtl dla detalicznych ekspozycji kredytowych	70%	przeprowadzony w II.2021r. test na adekwatność przyjętego maksymalnego wskaźnika Dtl nie wskazała na przekroczenie maksymalnego wskaźnika

3. Ryzyko płynności

Lp.	Miara tolerancji na ryzyko:	Wielkość akceptowalna	Wykonanie
1.	Nadzorcze miary płynności: <ul style="list-style-type: none"> Aktywa płynne do aktywów ogółem Aktywa niepłynne do funduszy własnych 	min 25% min 1	36% 1,42
2.	Wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR	min 100%	253,9%
3.	Wskaźnik płynności długoterminowej NSFR	min 100%	122,0%

4. Ryzyko stopy procentowej

Lp.	Miara tolerancji na ryzyko:	Wielkość akceptowalna	Wykonanie
1.	Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania (niekorzystna zmiana wyniku odsetkowego przy zmianie stóp procentowych o 200 pb)	20% funduszy własnych	7,5%
2.	Limit dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy założeniu zmiany stóp procentowych o 200 pb (test szokowy)	15% funduszy własnych	3,22%
3.	Limit maksymalnej wartości względnego współczynnika luki	max 5% sumy bilansowej	0,42%

5. Ryzyko operacyjne

Lp.	Miara tolerancji na ryzyko:	Wielkość akceptowalna	Wykonanie
1.	Limit straty rzeczywistej dla zdarzeń rzeczywistych z kwotą rzeczywistą	do 20% kwoty wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego w I Filarze	3,14%
2.	Limit straty potencjalnej dla zdarzeń rzeczywistych z kwotą potencjalną	do 10% kwoty wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego w I Filarze	0,00%

6. Ryzyko biznesowe (wyniku finansowego)

Lp.	Miara tolerancji na ryzyko:	Wielkość akceptowalna	Wykonanie
1.	Zrealizowany poziom wyniku finansowego netto	co najmniej 70% wyniku finansowego z poprzedniego roku	51,8%
2.	Wskaźnik C/I	max 85%	92,8%

Wykonanie podstawowych wskaźników charakteryzujących ogólny poziom ryzyka Banku (profil)

Wskaźnik	Plan na 31.12.2020r.	Wykonanie na 31.12.2020r.	Stopień realizacji
ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA			
łączny współczynnik kapitałowy	20%	24,96%	124,8%
wskaźnik dźwigni finansowej	6%	5,78%	96,3%
wysokość funduszy własnych	8.355	8.329	99,7%
kapitał założycielski	7.545	7.545	100%
RYZYKO KREDYTOWE			
wskaźnik jakości kredytów	2,67%	3,31%	124,0%
Wskaźnik jakości kredytów brutto (kredyt+odsetki-ESP)	3,66%	4,50%	123,0%
koszty rezerw celowych	36	53	147,2%
udział kredytów w sumie bilansowej	30,8%	21,7%	70,5%
RYZYKO PŁYNNOŚCI			
nadzorcze miary płynności:			
• udział aktywów płynnych w aktywach ogółem	25%	36%	144,0%
• fundusze własne do aktywów niepłynnych	1,25	1,42	113,6%
LCR	100%	253,9%	253,9%
NSFR	100%	122%	122%
RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ			
		(dane z ankiety)	

marża odsetkowa	2,20%	1,58%	71,8%
wynik odsetkowy	2.780	2.027	72,9%
RYZYO BIZNESOWE (rachunek zysków i strat)			
koszty działania Banku	3.150	3.150	100,0%
poziom kosztów (C/I) <i>(relacja kosztów działania Banku powiększonych o amortyzację do wyniku z działalności Bankowej powiększonego o wynik z działalności operacyjnej)</i>	83,4%	92,78%	111,2%
wynik finansowy netto	460	229	49,8%
wskaźnik rentowności ROE netto <i>(zysk netto/fundusze za dany okres)</i>	5,51%	2,75%	49,9%
wskaźnik rentowności ROA netto <i>(zysk netto/aktywa za dany okres)</i>	0,37%	0,16%	43,2%

Zarząd Banku Spółdzielczego w Krzepicach

1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

	a	b	c	d	e	f	g	h
	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych	
	Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości	Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
			W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania					
1	Kredyty i zaliczki	Brak – według stanu na 31.12.2020r. Bank nie posiadał ekspozycji restrukturyzowanych.						
2	<i>Banki centralne</i>							
3	<i>Institucje rządowe</i>							
4	<i>Institucje kredytowe</i>							
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>							
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>							
7	<i>Gospodarstwa domowe</i>							
8	Dłużne papiery wartościowe							
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki							
10	łącznie							

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

2. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
		Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
			Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Male prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1	Kredyty i zaliczki	102.710.032	102.693.314	16.718	1.401.772	2.970	3.392	11.550	163	1.383.697			3.141
2	<i>Banki centralne</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-
3	<i>Institucje rządowe</i>	6.999.946	6.999.946	-	-	-	-	-	-	-			-
4	<i>Institucje kredytowe</i>	72.810.254	72.810.254	-	-	-	-	-	-	-			-
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	297.868	297.868	-	-	-	-	-	-	-			-
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	5.777.399	5.777.399	-	1.351.694	-	-	-	-	1.351.694			-
7	<i>W tym MŚP</i>	5.777.399	5.777.399	-	1.351.694	-	-	-	-	1.351.694			-
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	16.824.565	16.807.847	16.718	50.078	2.970	3.392	11.550	163	32.003			3.141
9	Dłużne papiery wartościowe	30.781.614	30.781.614	-	-	-	-	-	-	-			-
10	<i>Banki centralne</i>	15.299.777	15.299.777	-	-	-	-	-	-	-			-
11	<i>Institucje rządowe</i>	8.944.082	8.944.082	-	-	-	-	-	-	-			-
12	<i>Institucje kredytowe</i>	2.723.652	2.723.652	-	-	-	-	-	-	-			-
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>	3.068.987	3.068.987	-	-	-	-	-	-	-			-
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	745.116	745.116	-	-	-	-	-	-	-			-
15	Ekspozycje pozabilansowe												-
16	<i>Banki centralne</i>												-
17	<i>Institucje rządowe</i>												-
18	<i>Institucje kredytowe</i>												-
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>												-
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>												-
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>												-
22	Łącznie	133.491.646	133.474.928	16.718	1.401.772	2.970	3.392	11.550	163	1.383.697	-	-	3.141

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n		o													
														Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
														Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
W tym etap 1		W tym etap 2	W tym etap 2		W tym etap 3	W tym etap 1		W tym etap 2	W tym etap 2		W tym etap 3																		
1	Kredyty i zaliczki	102.710.032			1.401.772			69.730			1.395.119					-													
2	<i>Banki centralne</i>	-			-			-			-					-													
3	<i>Institucje rządowe</i>	6.999.946			-			-			-					-													
4	<i>Institucje kredytowe</i>	72.810.254			-			-			-					-													
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	297.868			-			-			-					-													
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	5.777.399			1.351.694			-			1.351.694					-													
7	<i>W tym MŚP</i>	5.777.399			1.351.694			-			1.351.694					-													
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	16.824.565			50.078			69.730			43.425					-													
9	Dłużne papiery wartościowe	30.781.614			-			-			-					-													
10	<i>Banki centralne</i>	15.299.777			-			-			-					-													
11	<i>Institucje rządowe</i>	8.944.082			-			-			-					-													
12	<i>Institucje kredytowe</i>	2.723.652			-			-			-					-													
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>	3.068.987			-			-			-					-													
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	745.116			-			-			-					-													
15	Ekspozycje pozabilansowe	4.676.151			749			-			-					-													
16	<i>Banki centralne</i>																												
17	<i>Institucje rządowe</i>																												
18	<i>Institucje kredytowe</i>																												
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>																												
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>																												
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>																												
22	Łącznie	138.167.797			1.402.521			69.730			1.395.119			-	-	-													

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe

pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

pola zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości

pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytucznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	10.358	-
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	-	-
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	-	-
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	-	-
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>	10.358	-
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	-	-
7	<i>Pozostałe</i>	-	-
8	łącznie	10.358	-

